

ژان رنوار (کارگردان سینما)

ژان رنوار (۱۹۷۹ - ۱۸۹۴) فرزند آگوست رنوار، نقاش بزرگ امپرسیونیست است. او با فاصله‌یی بسیار از دیگران بزرگ‌ترین و تأثیرگذارترین کارگردان قبل از جنگ فرانسه است روی این صفت باید بسیار تأکید کرد زیرا حفظ خصوصیات روحی و حیاتی یک هنرمند ، خصوصیتی که ناشی از یک قومیت و فرهنگ و پرورش آن قوم است و دمیدن آن در آفریده‌های هنری، خبر از شخصیتی با شعور و آگاه و با فرهنگ می‌دهد.

رنوار در جوانی شیفته سینما شد. آن زمان حرفه‌اش سرامیک‌سازی بود و باید در نظر داشت که این هنر ظریف و مشکل که اساسش بر دقت و ظرافت و ذوق ترکیب اجزاء ریز و پدید آوردن یک فرم‌زیبا از آن اجزاء ریز است در ساختمان ذائقه سینمایی رنوار تأثیری بسزا داشته است. زیرا او در آینده نشان داد که به فیلم نیز همچون سرامیک می‌نگرد و از تصاویر پراکنده و کوچک، یک ترکیب کلی بدیع و زیبا می‌آفریند.

رنوار از جهت شیوه برداشت هنری پیرو رئالیسم شاعرانه است یعنی واقع‌بین است. حقایقی را که می‌بیند می‌نماید، اما به زبانی لطیف و شاعرانه و عاری از خشونت تند و تلخ رئالیست‌ها. آنچه ژان رنوار از آگوست رنوار به ارث برده است یک نظام فکری

جالب یعنی اخذ الهام از حقایق، دخل و تصرفی شاعرانه در آن و بیان آنها به زبانی

شاعرانه است. به گونه‌ای که جای پای آفریننده به خوبی آشکار و مشهود است.

کار خود را با یک سلسله‌ی هشت قسمتی صامت آغاز کرد. از جمله رمان نانا

(۱۹۲۶) اثر امیل زولا، کبریت فروش کوچولو اثر هانس کریستین اندرسن و تیر او فلان)

(۱۹۲۸) که در آن کمدی‌های طنز و اسلپ استیک را با واقعگرایی شاعرانه درآمیخته

است. رنوار در این دوره فیلم‌هایش را به قصد گیشه می‌ساخت. اما پس از پیدایش صدا

بود که به عنوان یک هنرمند شناخته شد. نخستین فیلم ناطق رنوار، تطهیر بچه (۱۹۳۱)،

ساخته شد. این کمدی محلی نسبتاً بی‌اهمیت موفقیت تجاری بزرگی به دست آورد و

زمینه‌ی شد تا رنوار یک سال بعد نخستین فیلم مهم خود ماده سگ (نام انگلیسی

فاحشه، ۱۹۳۲) را با صدا کارگردانی کند. ملودرام ماده سگ داستان یک کارمند بانک از

طبقه‌ی متوسط است که ضمناً روزهای یکشنبه در خیابان‌ها نقاشی می‌کند و در این میان

به فاحشه‌ی دل می‌بندد و سرانجام او را به خاطر خیانت می‌کشد. موجب شکوفایی

سبک واقعگرایی اجتماعی شد و این سبک در فرانسه حتی از الگوی آلمانی خود پیش

گرفت.

رنوار پس از یک فیلم کارآگاهی پرتعلیق به نام شب در چهارراه‌ها (۱۹۳۲) و یک کم‌دی سبک به نام شوتار و همراهان (۱۹۳۲) بار دیگر با فیلم بود و از غرق شدن نجات یافت (۱۹۳۲) به درونمایه‌ی ماده سگ روی آورد و در آن زندگی بورژوازی را در مقابل ارزش‌های آنارشیستی یک ولگرد قرار داد. در این فیلم کتاب فروشی سرشناس ولگرد بدبختی به نام بودو را از غرق شدن در رود سن نجات می‌دهد و با اصرار او را در خانه‌ی خود نگه می‌دارد، اما بودو پس از اغوای همسر و معشوقه‌ی ناجی خود باز می‌گردد. فیلم بودو نیز همچون ماده سگ مورد استقبال دنیای ولگردانه خود باز می‌گردد. فیلم بودو نیز همچون ماده سگ مورد استقبال تماشاگران قرار نگرفت، با آن که با آزادی کامل کارگردانی و به صورت مستقل ساخته شده بود. رنوار در فیلم بعدی خود، با اقتباسی زیبا از رمان گوسار فلوبر به نام مادام بواری (۱۹۳۴) کوشید زیرساخت نمادین رمان را به زبان سینمایی برگرداند. فیلم مورد توجه قرار نگرفت و زیان به بار آورد. خوشبختانه در سال بعد رنوار فرصتی یافت تا فیلم بسیار موفقی برای مارسل پانیول بسازد: این فیلم تونی (۱۹۳۵) نام دارد و به کارگردان مهاجر ایتالیایی در معادن جنوب فرانسه می‌پردازد. تونی تماماً در مکان اصلی و با شرکت بازیگران غیرحرفه‌یی فیلمبرداری شده است. چنان که آن را با واقعگرایی سوسیالیستی مقایسه کرده‌اند و پیشاهنگ نئورئالیسم ایتالیا می‌شناسند.

رنوار پس از آن فیلم جنایت موسیولانژ (۱۹۳۵) به قول خودش « نزدیک ترین شکل ممکن به مستند » را ساخت که نقطه‌ی عطف مهمی در فیلسمازی او شد. این فیلم در جریان پیروزی بزرگ جبهه‌ی مردمی در ۱۹۳۵ فیلمبرداری شد، از بسیاری جهات یک شعار سیاسی مبنی بر نیاز حرکت جمعی در مقابل سرمایه‌داری است. در این فیلم کارمندان یک مرکز انتشاراتی، پس از اطلاع از مرگ تصادفی رییس استثماریگر و زنباره‌ی خود، یک تعاونی تشکیل می‌دهند تا سازمان خود را به صورت جمعی اداره کنند. این تعاونی موفقیت بیش از انتظاری به دست می‌آورد اما ناگهان و به شکلی نامنتظر رییس پیشین باز می‌گردد و ادعای مالکیت می‌کند. یکی از اعضای تعاونی، نویسنده‌ی سریال‌های غرب وحشی به او تیراندازی می‌کند و سپس از کشور می‌گریزد.

اغلب صحنه‌های این فیلم در یک سکونتگاه کارگری در پاریس فیلمبرداری شده و روحیه‌ی نویی از مسئولیت اجتماعی در سینما را منعکس می‌کند که سبک غالب آثار رنوار در اواخر دوران پیش از جنگ را پایه‌ریزی کرد. الزام رنوار به مسئولیت اجتماعی در سینما در فیلم زندگی از آن ماست / مردم فرانسه (۱۹۳۶) به شکوفایی کامل رسید که فیلمی تبلیغاتی درباره‌ی انتخابات حزب کمونیست فرانسه است. این فیلم تلفیقی است از حلقه‌های خبری با بخش‌های دراماتیک، و بر آن است که تشکیل یک جبهه‌ی متحد در مقابل فاشیسم ضروری است.

فیلم بعدی رنوار، یک روز در خارج از شهر، روایتی خلاصه شده از رمان موپاسان، در ۱۹۳۶ فیلمبرداری شد اما تا ۱۹۴۶ تدوین و پخش نشد. این فیلم چهل و پنج دقیقه‌ی قصه‌ی تلخ و شیرین یک بورژوازی پاریسی در ۱۸۸۰ است که یک روز یکشنبه با همسر، دختر و معشوقه‌اش به خارج از شهر می‌روند. آن‌ها در رستورانی بر ساحل مارن با دو مرد آشنا می‌شوند و آن‌ها زنان را برای گردش کوتاهی با قایق تا بالای رودخانه می‌برند. دختر جوان خانواده عاشق یکی از قایقران‌ها می‌شود، و آن‌ها پس از بوس و کناری گذرا از یکدیگر جدا می‌شوند و هر یک به دنیای خود باز می‌گردد. کیفیت بصری این فیلم - احساس منحصر به فرد به مناظر زیبای طبیعت - یادآور نقاشی‌های پدر رنوار و همکاران امپرسیونیست او از جمله مونه و دگا است. رنوار در ۱۹۳۶ اقتباس آزادی از نمایشنامه‌ی در اعماق اجتماع اثر ماکسیم گورکی را با همکاری شارل اسپاک به عمل آورد، اما در این فیلم به جای اواخر سده‌ی نوزدهم حوادث داستان در زمان و مکانی نامعلوم اتفاق می‌افتد.

فیلم بعدی رنوار، توهم بزرگ (۱۹۳۷) که بازم با همکاری اسپاک نوشته شده، شاهکاری ماندنی از کار درآمد. رنوار در این فیلم تمدن اروپایی را در مرز سقوط فرهنگی تصویر می‌کند و، از موضعی فراتر از ملیت و تضاد طبقاتی، بر آن است که جنگ عملی مطلقاً بیهوده است و انسان برای مبارزه با «توهم بزرگ» خود مبنی بر نژاد برتر به

نوعی اتحاد جهانی نیاز دارد. در زمستانی در جریان جنگ جهانی اول سه خلبان سقوط کرده‌ی فرانسوی - یک اشرافی (پی‌یر فرزنی) یک مکانیک (ژان گابن) و یک بانکدار یهودی (مارسل دالیو) هر یک نمونه‌ی یک طبقه‌ی اجتماعی - به دست آلمان‌ها اسیر و به اردوگاه‌های متعددی منتقل می‌شوند و اسرا در نهایت از قلعه‌یی نظامی و تسخیرناپذیر در وینترز بورو سردر می‌آورند که فرماندهی آن را یک پروسی اشرافی به نام فن رافنشتاین برعهده دارد. در این اردوگاه فرانسوی اشرافی، بوالدیو، و رافنشتاین، از آن‌جا که هر دو به طبقه‌ی واحدی تعلق دارند، رفاقتی به هم می‌زنند، و گفتگویی طولانی و روشنفکرانه در باب سقوط ارزش‌های اشرافی در میان طبقه‌ی خود می‌کنند. بوالدیو با وجود اختلاف طبقاتی با همبندهایش به آن‌ها کمک کرده بود در زیر دیوار زندان تونلی حفر کنند، چرا که به عنوان یک افسر ارتش وظیفه داشت افراد خود را از زندان دشمن فراری دهد. از طرف دیگر، فن رافنشتاین نیز به رغم دوستی با بوالدیو در حقیقت داوطلبانه نقش یک طعمه را ایفا می‌کند. بوالدیو به اقامتگاه رافنشتاین منتقل می‌شود و با رنج تمام در آن‌جا جان می‌سپارد و فرمانده آلمانی، به نشانه‌ی ندامت، گلی را از گلدان شمعدانی مورد علاقه‌ی خود می‌چیند. این دو مرد هر دو قربانی الگوهای تخطی‌ناپذیر می‌شوند، الگوهایی که آن‌ها را وامی‌دارد به رغم دوستی متقابل به دلایل مشابهی مجازات می‌شوند (همان دلایل «توهم بزرگ» جنگ). در این فیلم به نظر می‌رسد که

آینده‌ی اروپا در دست رزنتال یهودی و ماره‌شال مکانیک خواهد بود- که موفق می‌شوند از پس دیوارهای قلعه با یاری یکدیگر بگریزند.

ممتازترین جنبه‌ی فیلم توهم بزرگ استفاده‌ی رنوار از برداشت‌های طولانی یا نما- فصل‌ها است- نماهایی که در آن‌ها تدوین به وسیله‌ی حرکت دوربین انجام می‌شود و غالباً (و نه همیشه) فصل‌های دراماتیک فیلم به صورت نما - فصل ارائه می‌شوند. تنش دراماتیک در چنین نماهایی از طریق ترکیب در عمق، یا به وسیله‌ی تنظیم همزمان حرکات عمده‌ی اشخاص و اشیا در لایه‌های چندگانه‌ی فضای صحنه در دل هر قاب تصویر به دست می‌آید. ترکیب در عمق اساساً کوششی است تا فضای دوبرده‌ی پرده‌ی سینما را به منظره‌ی سه‌بعدی تبدیل کند و این امر تنها با شیوه‌ی فیلمبرداری با وضوح عمیق حاصل می‌شود- شیوه‌ی که در آن پیشزمینه، میانه‌زمینه و پس‌زمینه همزمان وضوح (فوکاس) کامل دارند. از نظر فنی فیلمبرداری با وضوح عمیق از یک عمق میدان (درجه‌ی فواصلی که در آن اشیا وضوح کامل دارند) نسبتاً کامل در درون هر قاب به دست می‌آید، از نظر زیبایی شناختی، فیلمبرداری با وضوح عمق طریقه‌ی است برای ادغام نمای نزدیک، نمای متوسط و نمای دور در یک قاب معین تا کاراکتر را با پس‌زمینه پیوند دهد. این شیوه همچنین در پی آن است تا میدان دیدی نزدیک به چشم انسان ایجاد کند. هر چند باید دانست که چشم انسان عمق میدان زیادی ندارد بلکه تنها قادر

است و ضوح خود را در عمق یک پرسپکتیو (دورنما) با چنان سرعتی تغییر دهد که ما متوجه عدم تداوم آن نمی شویم .

با وجود نارسایی های فنی در اوایل دوران ناطق، رنوار نخستین کارگردانی بود که نماهای فیلم های مهم خود را در عمق ترکیب کرده است، هر چند این عمق با تعویض مداوم نقطه ی وضوح در هنگام حرکت دوربین برای تعقیب حرکت دراماتیک، در هر برداشت به صورت مصنوعی به دست آمده است. رنوار این تکنیک را در بسیاری از فیلم های ناطق اولیه ی خود، بویژه در فیلم تونی تجربه کرده بود، اما نخستین بار در فیلم توهم بزرگ بود که در برداشت های بلند یا نما - فصل ها به یکدستی رسید و این تکنیک را رواج داد. فیلم های رنوار معمولاً دارای پس زمینه و میانزمینه هایی واقعگرایانه و مشخصاً دراماتیک هستند که فعالانه در هر نما در کارند. بازیگران او در تناسب و تعاطی با دکور حرکات خود را انجام می دهند، و دوربین است که مدام نقطه ی وضوح خود را از عمقی به عمق دیگر تغییر می دهد و این عمل تکرار می شود. حرکات های متمایز خارج از قاب تصویر معمولاً از طریق تعقیب دوربین، و مشخصاً با یک سلسله حرکات افقی در دل یک نمای متداوم صورت می گیرد.

فیلم توهم بزرگ تقریباً بتمامی از این حرکات چشم‌گیر دوربین تشکیل شده است، اما رنوار و فیلمبردار او، کریستیان مترا هرگز نمی‌گذارند که این طرح و ترکیب متظاهرانه و آگاهانه به نظر برسد.

فیلم توهم بزرگ در سالی که به نمایش درآمد دو جایزه برد، یکی جایزه‌ی منتقدان نیویورک، به عنوان بهترین فیلم به زبان خارجی، و دیگری جایزه‌ی ویژه‌ی جشنواره‌ی معتبر فیلم و نیز، در ۱۹۵۷ این فیلم در جشن جهانی بروکسل، به همراه رزمنه و پوتمکین و مادر، جزء دوازده فیلم برتر تاری سینما شناخته شد.

برنامه‌ی بعدی رنوار، فیلم مارسیز (۱۹۳۷)، نیمه مستندی ترکیب شده از وقایع پراکنده‌ی انقلاب فرانسه، توسط اتحادیه‌های تجاری سرمایه‌گذاری شد و رنوار یک چاشنی سیاسی از جبهه‌ی مردمی به آن افزود. پس از آن فیلم انسان اهریمنی (۱۹۳۸) را براساس رمان طبیعت‌گرای زولا به دست گرفت.

آخرین فیلم رنوار در فرانسه بزرگ‌ترین شاهکار او و یکی از آثار مهم تاریخ سینما، قاعده‌ی بازی (۱۹۳۹)، است. این فیلم نیز مانند توهم بزرگ به فرهنگی می‌پردازد که در لبه‌ی سقوط قرار گرفته، اما از نظر شیوه‌ی نگاه و تکنیک سینمایی بسیار پیچیده‌تر از فیلم توهم بزرگ است. فیلم قاعده‌ی بازی با ضرباهنگ باشکوه موسیقی‌های موزار، یوهان اشتراوس و شوپن، و بر الگوی تئاتر کلاسیک فرانسوی از جمله ماری وو

بومارشه، یک تراژیکمدی باوقار رفتارها است که پیرنگ پیچیده‌ی آن را نمی‌توان بسادگی خلاصه کرد. به اختصار می‌توان گفت که فیلم داستان خلبان جوانی به نام آندره ژوریو است که بتازگی از مأموریت خطیری بر فراز اتلانتیک بازگشته و عاشق کریستین، همسر یک مالک ثروتمند یهودی به نام مارکی روبر دولاشفی است. شنی در املاک وسیع خود در لاکولینه برای تعطیلات پایان هفته یک مراسم بزرگ شکار ترتیب می‌دهد و ژوریو، اکتاو(دوست مشترک ژوریو و کریستین، که نقش اکتاو را خود رنوار ایفا می‌کند) و معشوقه‌ی خودش را دعوت می‌کند. پس از یک روز شکار که در آن صدها خرگوش و پرنده تکه‌پاره و سلاخی می‌شوند. یک سلسله روابط پنهانی عشقی میان بورژواهای طبقه‌ی بالا و حتی میان خدمتکاران طبقه پایین، به راه می‌افتد- خدمتکارانی که از نظر تازه به دوران رسیدگی، عدم صداقت و خود بزرگ‌بینی دقیقاً آینه‌ی اربابان خود شده‌اند. روابط پنهانی در این جمع یک ویژگی دارد و آن این که هیچ‌کدام موضوع را جدی نگیرند، اما ژوریو این «قاعده‌ی مهم بازی» را با اظهار عشق صادقانه‌اش به کریستین به آشکارترین شکل ممکن می‌شکند- یعنی بلافاصله پس از پایان پرواز در فرودگاه ارلی پاریس، در یک پیام رادیویی عشق خود را ابراز می‌کند. در جریان میهمانی در مراسم عصرانه، که با رفتارهای اغراق‌شده‌ی تئاتری و لباس‌های پرزرق و برق برپا شده است، یک شکاربان حسود می‌کوشد به سوی فاسق زنش (یک شکارچی محلی)

تیراندازی کند و این صحنه‌ی تعقیب و گریز در سالن اصلی رقص ما را به یاد فیلم‌های برادران مارکس می‌اندازد. سرانجام شکاربان به این نتیجه می‌رسد که فاسق زنش اکتاو است نه شکارچی، و در ایوان خانه ژوریو و کریستین را با اکتاو زنش عوضی می‌گیرد و ژوریو را می‌کشد. بلافاصله مارکیز کنترل اوضاع را به دست می‌گیرد و به شیوه‌ی میانجیگری مدرن از میهمانان خود به علت « این حادثه‌ی تأسف‌بار » عذرخواهی می‌کند، و برای استقرار آرامش در این دنیای لاکولینیه، از هیچ اقدامی فروگذار نمی‌کند!

قاعده‌ی بازی فیلمی زیرکانه، باشکوه و عمیقاً بدبینانه است که به سقوط اجتماعی و انحطاط فرهنگی در یک لحظه‌ی حاد تاریخ اروپا اشاره دارد. رنوار ما را به جهانی می‌برد که ادا و اصول جای احساس را گرفته و تظاهر و نمودهای ظاهری به جای ارزش‌های متمدنانه نشسته است - ارزشی که خود بزودی درهم خواهد شکست. در این جا جامعه به یک دروغ بزرگ جمعی بدل شده و در این میان کسانی که همچون ژوریو با صداقت و راستگویی این « قاعده » را می‌شکنند ناپسند می‌شوند. فیلم قاعده‌ای بازی ضمن آن که اثر درخشانی در فیلمسازی است عمق یک رمان اخلاقی و روشنفکرانه را دارد، و رنوار هرگز با چنین قدرت و تأثیری نماهای طولانی و وضوح در عمق را به کار نبرده بود.

تقریباً هر صحنه‌ی مهم این فیلم را نما - فصل و برداشت‌های طولانی تشکیل داده و دوربین به شکلی متمایز مدام حرکت نمایشی در دل یک قاب را تعقیب کرده است.

سبک دوربین در این فیلم را می توان سبکی سیال، باوقار و بدقت طراحی شده توصیف کرد. در سراسر فیلم تنها یک بار از مونتاز القایی استفاده شده است- تا بدرستی خشونت سازمان یافته ی شکار را عملی فاقد شعور معرفی کند.

رنوار البته انتظار داشت قاعده ی بازی جنجال بپا کند اما هرگز منتظر این همه عکس العمل افراطی نبود. این فیلم در هنگام افتتاح خود در پاریس عملاً یک شورش سیاسی برانگیخت و تهیه کنندگان ناچار شدند بلافاصله قسمت هایی از آن را حذف یا کوتاه کنند و سرانجام در اواخر ۱۹۳۹ به دستور دفتر ممیزی نظامی فرانسه، به عنوان فیلمی « غیراخلاقی » نمایش آن ممنوع شد. نازی ها نیز در دوران اشغال فرانسه اجازه ی نمایش آن را ندادند تا آن که نگاتیوهای اصلی آن در جریان بمباران متحدین در ۱۹۴۲ از بین رفت. خوشبختانه نسخه ی کاملی از این فیلم، که تنها یک صحنه ی جزئی یک دقیقه یی کم داشت، توسط دو تهیه کننده ی فرانسوی در ۱۹۵۶، تحت نظارت خود رنوار بازسازی شد، و از آن پس همچون اثری بزرگ در سراسر جهان به نمایش درآمد.

در تابستان ۱۹۳۹ مرکز تجربی رم (مدرسه سینمای ملی ایتالیا) رنوار را برای تدریس به ایتالیا دعوت کرد تا اپرای توسکا اثر پوچینی را براساس فیلمنامه یی از لوکینو ویسکنتی کارگردانی کند. ساخت این فیلم با گروه رنوار آغاز شد، اما به دست دیگران، از جمله کارل کخ که خود کارگردان بود و در نوشتن فیلمنامه همکاری داشت، به پایان رسید، زیرا

ایتالیا در دهم ژوئن ۱۹۴۲ به هیتلر پیوسته بود و رنوار به دلیل گرایش‌های سیاسی چپ جزء لیست سیاه نازی‌ها قرار گرفته بود و ناچار شد به ایالات متحد مهاجرت کند. رنوار در امریکا پشت سرهم فیلم‌هایی برای چند استودیو ساخت، از جمله مرداب (۱۹۴۱) - نوعی فیلم تبلیغاتی که در مرداب‌های جورجیا فیلمبرداری شده است - دو فیلم دو قسمتی تبلیغات جنگی به نام‌های این سرزمین مال من است (۱۹۴۳) و سلام بر فرانسه (۱۹۴۴) . اما ممتازترین فیلم آمریکایی رنوار، جنوبی، در ۱۹۴۵ برای کمپانی یونایتد آرتیستز ساخته شد. این فیلم تند و تلخ شبه مستند درباره‌ی زندگی کشاورزان سفید پوست فقیر در عمق جنوب امریکا، که با آزادی کامل و در مکان اصلی فیلمبرداری شده، بیش از هر فیلم دیگر رنوار بازگشتی است به واقعگرایی شاعرانه‌ی دهه‌ی ۱۹۳۰ ، پس از آن با فیلم یادداشت‌های روزانه‌ی یک خدمتکار (۱۹۴۶) رنوار به منابع فرانسوی روی آورد، اما این بار از دوران بزرگ خود در واقعگرایی فاصله گرفته است. این فیلم نگاهی است به انحطاط جامعه‌ی سرمایه‌داری فرانسه در اواخر سده‌ی نوزدهم، و از نظر دورنمایه به قاعده‌ی بازی شباهت دارد، اما فاقد عمق فیلم‌های پیشین او است. این فیلم پس از نمایش در سراسر اروپا مورد نکوهش قرار گرفت و موجب نزول محبوبیتی شد که رنوار پیش از جنگ به دست آورده بود. آخرین فیلم آمریکایی رنوار، زنی در ساحل دریا (۱۹۴۷) افسانه‌ی رمانتیکی است که در یک پسزمینه‌ی گسترده‌ی ساحلی می‌گذرد.

این فیلم هم از نظر فروش و هم از نظر زیبایی شناسی توفیقی نداشت، در این زمان توجه رنوار به تئاتر و نمایش های مجلل صحنه یی جلب شده بود که تضاد آشکاری با سبک اولیه ی « واقعگرایی » نزد او داشت. او هالیوود را ترک گفت تا فیلم رودخانه (۱۹۵۱) ، محصول مشترک فرانسه و انگلستان را در سواحل رودگنگ بسازد. این فیلم زیبا - نخستین فیلم رنگی رنوار - توسط برادرزاده اش کلود رنوار فیلمبرداری شده و به واکنش یک دختر چهارده ساله ی انگلیسی در مقابل فرهنگ هند می پردازد. پس از آن، رنوار به ایتالیا رفت تا کالسکه ی طلایی (۱۹۵۲) را به صورت رنگی کارگردانی کند. این فیلم درباره ی یک گروه تئاتری کم‌دیادل آرتی سده ی نوزدهمی در پرو و کوششی است در نشان دادن ارتباط سینما و تئاتر با واقعیت: رنوار در کالسکه ی طلایی ترکیب در عمق و حرکات دوربین را کنار گذاشته و از میزانشن تئاتری، دوربین ثابت و نماهای طولانی استفاده کرده است.

رنوار در ۱۹۵۴، نخستین بار پس از جنگ، به زادگاه خود بازگشت و ساختن یک سلسله فیلم مهم فرانسوی را آغاز کرد. فیلم کن کن فرانسوی (۱۹۵۴) داستان کودکی رنوار در دهه ی آخر سده ی نوزدهم است که در مونتپارتر پاریس اتفاق می افتد و درباره ی مدیر تماشاخانه یی است که تئاتر مشهور مولن روژ را ساخت. استفاده ی درخشان از رنگ متغیر در این فیلم ما را به یاد نقاشی های امپرسیونیستی می اندازد، اما

فراتر از آن می‌رود، و در اوج خود به یک صحنه‌ی بیست دقیقه‌یی از رقص کن‌کن می‌رسد، جایی که فیلم به پایان می‌رسد.

آثار بعدیش عبارت بودند از «النا و مردان» صبحانه روی چمن جوخه اطو کشیده وصیت‌نامه دکتر کوردلیه» منتقدان این اثر اخیر او را نشان از سقوط خلاقیت‌های رنوار می‌دانند. اما هر چه هست رنوار به عنوان استاد مسلم سینمای فرانسه و حتی دنیا شناخته شده است و توده آثار برجسته گذشته‌اش، افتخاراتی بزرگ برایش بوجود آورده که به همراه شخصیت محکم و ایده‌های انسانی و اجتماعی این فیلمساز، از او فردی تاریخی همپایه پدرش ساخته است.